Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractio de incarnatione - Cod. Ettenheim-Münster 198

Mangillius, Antonius

[S.l.], 1632-1634

Capvt VI.

urn:nbn:de:bsz:31-117158

Visual Library

affirmantur quam substantiam unitam.

Denique illud addendum est, quod humores aqueus, crystallinus, & vitreus, ex quibus oculus constituitur, non sint ullo modo continuati cum sanguine, cum ex altera parte, nec sint continuati cum tunicis, quibus tanquam vasis continentur, necesse erit dicere, ut praetactis humoribus peculiarem fuisse unionem hypostaticam, ut colligi ex supradictis subordinatam in unioni hypostatica. humanae Chri nao, cum oio dicendum sit eosdem humores fuisse hypostatice. unitos Verbo, ut colligi ex supradictis de sanguine.

CAPUT VI.

An Verbi Incarnati unionem merita aliqua praecesserint?

Huius vs de quibus S. Thomas agit art. 8. q. e 10 & videri potest apud alios, cum sit facilia st, agimus hic deo de idem S. Doct. tradit art. 11 quoniam a difficultas et illam dubiciter. imo de meritis humanitatis Chri, donec de meritis Bmae Virginis & Patrum veteris testamenti; ideo, ut illa duo seorsum examinentur, caput hoc in duas partes dividemus.

PRIMA PARS.

An Christi humanitas meruerit unionem hypostaticam?

Ideo comes & recepta sentia est Christum per suam humanitatem non meruisse unionem hypostaticam, ut nullus adhuc, teste Vasquez disp. 20 cap. 1. inter eadem humanitate fuisse meritum unionis hypostatica. contra hanc sentiam tradit & probat Divus Thomas in hoc articulo, ibi Cajetanus. Suarez disp. 15 sect. 2. Huarez 2 jmam partem disp. 15. Vasquez loco citt. sequuntur ocs recentiores in hoc art. & alij Theologi, nos a. ut hanc rem discutiamus exactius, non modo inquiremus an Chri humanitas meruerit unionem hypostaticam operibus eam praecedentibus, sed etiam an eam meruerit meritis ipsam sequentibus, cum de hoc etiam sit de difficultas, eo quod Chri per opera tempore sequentia gratam Patrum veteris Testamenti, meruerit illis caelo gratam, quoniam verum id negaturi sumus, postea examinandum erit an saltem humanitas Chri potuerit mereri unionem meritis eam praecedentibus vel sequentibus, adhoc a. totum clarius praestandum hanc jmam capitis partem in dubias dubitaocs subdividemus.

Prima dubitaõ: An Chri humanitas meruerit unionem meritis eam praecedentibus vel consequentibus?

Praemittendum est pro solutione controversiae meritum quod Bonum est duplex. alterum dicitur meritum de condigno. alterum meritum de congruo. meritum de condigno est bonum opus quod habet aequalitatem proportionis quam

ut cum

hi cum premio, respectu cuius dicitur meritum, e optem ad illud obtinendum a Deo, ed pd tenty id valor, hoc e, in rade boni e meriti quantus e valor rei quæ dicitur pmium in rade boni e premij, e ideo meritum de. digno hi valorem æqualem pmio obtinendo; meritum a. de congruo ed, h hi æqualitatem proportionis sine valorem æqualem premij, sed tm proportionem imperfectam respectu illius, ita vt rade sua bonitatis præbeat Deo occasionem aliquam tribuendi eidem premium. atq ex his fit huiusmodi meritum h e meritum simpliciter sicut e meritum de digno, id tm meritum secundum quid e fit quadam decentia vel congruitate. his a. premissis sic proueria proposita illigi pt tum de merito de digno, tum de merito de congruo.

Certum e a. apud oes catholicos humanitatem Chri n meruisse unionem hypostaticam operibus tempore illam pcedentibus. siquidem sine certum e humanitatem Chri, vt stat ex Scripturis e multorum Doctorum definitione, quæ habes apud Suarez disp. 16. sect. 1. n extitisse eius tempore in rerum nra quam fuerit unita Verbo diuino, vide mani festare sequitur nec eandem ndam potuisse exercere vllam operacoem tempore eiusdem unione hypostatica. quæ operac eet eiusdem unionis meritoria, quapropter remanet tm examinandum: an Chri per suam humanitatem meruerit unionem hypostaticam operibus nda tm prioribus eadem unione vel consequentibus illam.

Dico 1mo. Chri humanitas nullis operibus meruit unionem hypostaticam. conueniunt oes Theologi, e idque D. Thomas hic, vbi sic afirmatur: oes operac illius hois, scilicet qui e Chris, subsecutæ unionem hypostaticam e nulla illius operac potuit ee meritum unionis, quibus verbis, vt stat, D. Thomas negauit Christum per suam humanitatem n potuisse meruisse unionem operibus illam subsequentibus, ac proinde voluit nullis operationibus Chri humanitatem meruisse unionem hypostaticam.

Eudoam proportionem probant ex varis Scripturæ testimonijs, quæ habes apud Vsquez disp. 30 cap. 1 num. 2. in quibus testimonijs mysterium incarnacois appellatur, gra e donum gratuitum. De ea loca n probant Christum n meruisse sibi unionem hypostaticam, sed tm nullum alium hominem meruisse incarnacoem, id fit videranti eadem testimonia, atq ita pducta loca, quæ quidem dicit Suarez loco citt. num. 7. solum excluduntur nra merita, n a. merita humanitatis Chri, quamuis e eiusdem humanitati cederetur aliud meritum unionis e sic unio respectu illius n eet gra, adhuc tm respectu nrum vere et gra.

Pbt igitur 1mo propositio ex Augustino lib. de pdestinac sanctorum cap. 15 lib. 2 de peccatorum meritis cap. 17. de correctione e gra cap. 11. serm. 9 in Euangel. Matth. e serm. 8 de verbis Apli, quibus in locis

vrsliter

perfecte auferit Christum ñ meruisse ubi unionem hypostaticam, è quidem
ego manifeste id docet vt de eius mente minime dubitari potest, verba
illis habes apud Vasquez disp. 75 cap. 1.

Ad 2do rad: qa ois operatio humanitatis Chri supposuit
unionem hypostaticam tanquam rationem sine qua non vt genere cadat
efficientis & nulla operatio humanitatis Chri meruit unionem hyposta-
ticam. Conseq: satis patet, si verum sit tris, qa meritum in genere cadit effici-
entis moralis cadat in genere vt praemium, remuneratione opendo remunerationis
voluntatem ad praemiandum, ac proinde nulla operatio humanitatis Chri ha-
buit rationem meriti respectu unionis hypostaticae, alias eadem operatio in
genere cadit efficientis causasset ~~existit~~ existentiam unionis hypostaticae,
quam tanquam rationem sine qua non supponebat, vt mox constabit.
quaqa eadem operatio humanitatis Chri respectu eiusdem unionis hyposta-
ticae fuisset prior & posterior in eodem genere cadit efficientis, qa repugnare
satis patet, et infra magis ostendetur. tris mi argtis probat: qa ois operatio sub-
stantia supponit eam vltimo completam in ratione substantiae, prae supponit illius
subsistentiam tanquam rationem sine qua ipsa operatio ñ potest pendere a nata substantia,
id est ñ supponat illam tanquam principium rerum effectuum et influens vt sit
ex principiis & ois operatio humanitatis Chri secuta ratione supponebat unionem
hypostaticam, qua mediante Verbi subsistentia supplebat in humana Chri nata
defectum propriae et creatae subsistentiae. tris huius argtis probant aliqui ex illa
proportione communi Theologos tum apud Philosophos: actiones et suppo-
sitorum. qua proportione volunt significari antequam nata substantia exerceat
operationes suas ordine nato cedere in illa terminatione substantialem subsistentiae,
Tadunta eadem proportione omnium et Joannem Theologum in Concil. Florent.
sess. 13 post medium, et probandum in divinis processionibus principium productum
ne eadem ad supponitum, qa actiones, inquit, in nata dem Philosophorum scho-
lam supponitorum et videntur, atq ita idem Authores retinent dem operationem
accidentalem pendere a terminatione substantiali nata operantis habita per subsis-
tentiam.

Verum qa probat allata fortasse potest etiam dicendo dem operationem con-
ueniri tribui quidem supposito vel substantiae vltimo completae et subsistenti, ñ
tamen pendere ab illa prout subsistens, ideo patet, adhuc efficacius idem tris
remanere dem operationem substantiae supponere subsistentiam illius tanquam rationem
sine qua non: operatio nata dicitur qua tota radicalis separata a corpore in-
tuitive cognoscit aliquam, supponit in tota secundum subsistentiam spiritua-
lem per quam illa tale subsistat in se et per se. & ois operatio substantiae praeso-
nit substantiam eiusdem substantiae, id est. eadem ratio omnium operationum substantiae,
vt per se patet. tris patet: qa si actio vel ~~cognitio~~ cognitio qua tota radicalis separata
a corpore aliquam cognoscit intuitive ñ supponeret peculiarem illam tota

subsisten-

subsistentiam spiritualem per quam tunc hic è per se, sequeretur tria
racionalem etiam viventem cum máa è corpore sibi intuitive cognoscere se:
quam, qd tn è manifeste falsum, vt ostat experientia. Neq. pte, qd si cognitio illa
intuitiua tiæ racionis h supponeret potentiam tiæ subsistiam, tiæ racionis
etiam viventem cum máa habebit ora requisita ad cognoscendam seipsam in-
tuitive, siquidem viventem cum máa hs poiam illectiuam de se nlfferentem
ad eliciendam talem cognitionem, cum mediante eadem poia. seipsam intui-
tive cognoscat quando è separata a corpore, rationem hs obtu nlfferenter applic-
catam, siquidem h mung ipsa tia è sibi identificata, dum è viventem cum
máa ptam dum è ab illa separata, quare cum vnio illius cum máa h im-
pediat talem applicacionem, neq assignari pot quenam aliud pot impedire quo
mung tia racionis viventem cum máa seipsam intuitive cognoscat, defectus
talis cognitionis necessario referendus è in defectum subsistiæ spiritualis
propriæ, quæ sit retro necessaria adhoc vt ipsa tia racionis pot operari sic
independenter a phantasmatibus, ac proinde dicendum è cognitionem qua
tia racionis separata a corpore seipsam intuitive cognoscit necessario suppo-
nere subsistiam spiritualem qua tunc tia subsistit in se, è per se, è per se-
quens dm actionem subsistiæ imponere eis subsistiam tanquam rationem
vnie qua non, qd erat probandum.

Confirmatur idem bns qa operatio supponit suum principium
completum in ordine ad quod operatur, qd modo operandi sequitur modum
esse, è tres lib. Ethic. cap. 6 sic inf. qd per se è è subsistia, vius máa è eo qd è
ad aliquid, ee. e. hoc appendere quadam videtur ab agentis eius qd è. aggrinde
cum operaces illectu è voluntatis sint ad aliud eo qd versentur circa obtu suum,
sequitur ees operaces morales è mentoriæ humanitatis Chri, quæ erant ope-
races illectu è voluntatis vel eas extrahter includebant, fuisse máa posteriores
humana Chri máa vt completa per verbi subsistiam, è per sequens easdem ope-
races supposuisse vnionem humanæ máa Chri cum eadem Verbi subsistentia.

Rebus ex eo qd ds operaces humanitatis Chri supponeret vnionem
hypostaticam tanquam rationem vnie qua non, nbere supra illatum qd nul-
lam operacem humanitatis Chri fuisse de facto mentoriam vnionis hyposta-
ticæ, qa licet inde sequatur dem operacem humanitatis Chri fuisse posse-
riorem vnione hypostatica è deo humanitatem Chri de facto h meru-
isse vnionem hypostaticam per operacem máa priorem eadem vnione, adhuc
tá dici it qd illam sibi merueris per operacem sequentem aut etiam tem-
pore posteriorem ma vnionis collaæ dependentem th, h ab eadem vnionis
collaæ, sed ab eius seruabe prius decreta è facta a deo, neutetiam Chri
per operacem tempore posteriorem grá antiquorum Patrum prius a deo pre-
uiam meruit illis eandem gratiam.

Sed tia è, qa quando nos supra in xlibe diximus humanitatem Chri

nullis

nullis operibus meruisse vnionem hypostaticam, locuti sumus de vnione prima in præuisione Dei ~~siue~~ vel a Deo præuisa, siue illa fuerit etiam prima in executione siue n̄, quare si verum sit, q̄d multi, vt audio, docent in Hispania, nempe in præuisione Dei fuisse prius vnionem hypostaticam quam habuit Chr̄us saltem pro aliquo tempore suæ passionis ē mortis, quam vnio quam habuit pro tempore antecedenti vel pro instanti suæ receptionis, de illa vnione n̄ a. de hac intelligitur nr̄a propositio, atq̄ita sicut, ꝛcedimus Chr̄um suis meritis quæ priora fuerunt in præuisione Dei quam grā antiquorum Patrum, licet hæc fuerit illis prior in executione, meruisse eidem antiquis Patribus p̄dictam grām, ita quoq̄ si vnio humanitatis Chr̄i cum Verbo pro aliquo tempore passionis ē mortis fuerit prior in Dei præuisione quam vnio illius pro tempore antecedenti, n̄ negamus Chr̄i humanitatem meruisse vnionem pro tempore antecedenti illam pro quo habuit vnionem cum Verbo primam in Dei præuisione, quid a. de hac re determinate decendum sit infra, cum ex professo de Chr̄i merito tractabitur, definiemus. ex his a. colligi p̄t ex eo q̄d oīs operaō substiæ supponat eiq̄ subsistiam, benè inferri humanitatem Chr̄i n̄ meruisse vnionem hypostaticam nimirum primam in præuisione Dei, neq̄ per operaōem nāā priorem eadem vnione, neq̄ per operaōem illa posteriorem vel quæ ab illa dependeret.

2do p̄bt̄ ꝛcio: si Chr̄i humanitas meruit vnionem primam in Dei præuisione aut meruit illam per operaōem nāā priorem aut per operaōem nāā posteriorem eadem vnione, sed neutrum dici p̄t ꝯ. Maior n̄ indiget probaōe. Minor p̄bt̄: q̄a imprimis Chr̄i humanitas n̄ meruit vnionem per operaōem nāā priorem eadem vnione, nam vel eam per huiusmodi operaōem meruisset de ꝯdigno, vel de congruo. n̄ de condigno, q̄a operaō humanitatis Chr̄i ~~cum~~ vt nāā prior vnione n̄ p̄t habere valorem sufficientem vel proportionatum ad merendam vnionem hypostaticam, q̄a operaō illa vt nāā prior vnione n̄ ē formaliter informata aut dignificata per vnionem hypostaticam vel dignitatem p̄sonæ Verbi infinitam, ē per ꝛsequens vt nāā prior vnione n̄ p̄t habere valorem infinitum, qui solus ē proportionatus ad merendam vnionem hypostaticam, quæ ē valoris infiniti.

Quod a. humanitas Chr̄i per operaōem nāā priorem vnione n̄ meruerit vnionem de congruo ꝯstabit dubitaōe sequenti, vbi ostendemus Chr̄i humanitatem neq̄ de congruo potuisse per operaōem vnione priorem mereri vnionem hypostaticam.

Iam vero q̄d Chr̄i humanitas n̄ meruerit vnionem primam in Dei præuisione per operaōem eadem vnione posteriorem siue ab ea dependentem p̄tt: q̄a principium meriti, vt ē vnio hypostatica respectu operaōis Chr̄i meritoriæ, posterioris vnione n̄ cadit sub meritum, siue q̄d idem ē principium meriti n̄ p̄t ēe p̄mium eiusdem meriti, vt pluribus ostendemus dubitaōe sequenti

Chr̄us

& Chr per gratiam unione, poterunt n meruit unionem hypostatica.

Objices 3mo: verba illa psal. 44: dilexisti iustitiam & odisti iniquitatem propterea unxit te Deus. de Chro illigantur a S. Paulo ad hebr. 1. per illa 1a. verba unxit te Deus significatur unio Divinitatis cum humanitate, ut explicat Nazianzenus orat. 20. quae & qta de Theologia, & alij Patres. praeterea illa particula propterea videtur significare eam meritoriam qua Divinitas humanitati est unita & Chr humanitas de facto meruit unionem hypostaticam. idem confirmari ex verbis illis Apocal. 6. dignus es Agne, qui occisus es, accipere divinitatem & honorem.

R particula illa propterea n significat eam meritoriam sed finalem, ut docet August. in verba allata ex psal. & Anselmus in locum Paulli allegatum, ita ut sensus sit: dilexisti iustitiam & odisti iniquitatem qtu adhoc unxit te Deus oleo laetitiae ut diligeres iustitiam. ad locum Apocal. dicimus verba illa accipere divinitatem n significare actum accipiendi divinitatem per unionem, sed adorationem & significationem honoris debiti divinitati, qtu hoc sufficienter colligitur ex eo qd eo tempore quo S. Ioan. Evangelista verba illa audiuit in Apocal. iam Chs utpote cuius humanitas accedens divinitate, cum tn verba illa, digns es accipere divinitatem, videantur significare aliquid qd tunc temporis nondum perfectum erat.

Objices 2do: humanitas Chri potuit mereri unionem hypostaticam. hoc facto eam meruit. tnis th: qa nulla ratio assignari imaginanda. consequ th: qa melius est habere aliquid ex merito quam sine merito, qa habere ex merito & habere quasi ex principio intrinseco & hoc effectu, qua est habere unionem hypostaticam ex merito, n est denegandum Chri humanitati, cum ei sit effectus quae & potius videatur ei secundum.

R negando tnis, si vitiat sermonis, ut revera est, de unione prima in praeuenione Dei, qa Chri humanitas neq de congruo, licet tempore praecesserit eam unionem hypostaticam, potuisset eam mereri, ut satis efficaciter dubitare sequentibus probabimus.

3da dubitas: an Chri humanitas potuerit mereri unionem hypostaticam? Quoniam, meritum ut diximus, aliud est de digno, aliud de congruo & de utroq merito pt illigi difficultas, ideo in utroq senso examinanda est, prius. a. definiamus an Chri humanitas potuerit de digno mereri unionem hypostaticam, postea vero: an potuerit de congruo.

Supponendum est. a. tanquam certum humanitatem Chri n potuisse mereri unionem hypostaticam per merita eam subsequentia, sed dependentia ab unione possibili, vel futura tm conditionaliter, ita ut Deus pp. praeuisa meritis humanitatis Chri dependentia ab unione possibili, vel qa merita eiusdem dependentia ab unione praeuisa sub conditione, id est, qua Deus praeuidens humanitatem Chri habituram si Verbo uniretur, motus est ad conferendam

humanitati

humanitatem Chri eandem unionem, sicut e. ens possibile è ens tm idealiter futurum n è verum ~~ens~~ aut simpliciter ens, ita neq meritum possibile neq meritum futurum tm vt idealiter futurum è meritum simpliciter, è ideo n potuit ~~ꝓ~~ huiusmodi meritum conferri humanitati Chri unio hypostatica, nõ e. huius rei propria è, qa cæ meritoria cum hãt moralem quandam efficentiam, vt ostat ex ingressis, antequam causet debet saltem secundum actualem è absolutam existiam è in ipsusmodi eremiantis, sicut cæ efficiens realis antequam causet debet è actu è absolute existens, sic e. ponuntur a sua actione.

Dico 3mo. Chri humanitas n potuit de digno mereri unionem hypostaticam per merita antecedentia unionem, vel ab eadem unione dependentia: id sentiunt contra Jacobi dum asserunt Chri humanitatem n potuisse mereri Incarnaõem de condigno per opera illa antecedentia, è hac a. proposito debet intelligi de unione hypostatica prima a Deo praevisa iuxta supradicta.

Ob proposito: qa ad merendam unionem hypostaticam de digno requiritur meritum valoris infiniti, qa cum unio hypostatica hãt valorem infinitum, è meritum valoris finiti cet inaquale valori eiusdem unionis, è per sequens n cet meritum de digno respecte illius, vt ostat ex dictis, merita vero independentia ab unione hypostatica n potut habere valorem infinitum, è per sequens n potut habere valorem æqualem valori unionis hypostaticæ, qd è necessarium ad merendam illam de condigno, & ver. humanitas Chri n potuit de digno mereri unionem hypostaticam per opera illam antecedentia vel ab illa dependentia.

Dico 2do. humanitas Chri n potuit mereri de digno unionem hypostaticam per opera ipsam sequentia vel dependentia ab eadem unione. ita Vasquez disp. 2j cap. 6 è alij contra eam asserunt humanitatem Chri n potuisse mereri Incarnaõem Verbi ut ~~ob~~ opera illam subsequentia. è vtra Suarez disp. 50 sect. 4. vbi licet potuisse de pota absoluta unionem hypostaticam ~~ita~~ humanitati Chri, ex meritis ipsius antea praeviis vt absolute futuris, potuit e. Deus, vt vult Suarez decreto efficaci per modum intentionis velle Chrum existere è mereri, ex quo decreto è intentione efficaci iam deg vivere Chrum è futurum è habiturum merita, postea vero idem Deus ex his meritis sic praeviis potuit habere secundam suae aliam voluntatem nempe exequendi Incarnaõem è unionem cum Verbo in humanitate Chri, atq ita licet Chrus n potuerit mereri Incarnaõem vel intentionem suae Incarnaõis vel unionis hypostaticæ, qa hæc è ima voluntas è intentio Dei, antequam n poterat a Deo mereri merita, eiusdem Chri futura, potuit tm mereri executionem Incarnaõis è unionis, qa ante voluntatem executiuam, Chri merita potuerunt praeuideri futura in intentione è ex iisdem meritis

eo modo

eo modo prevenis potuit moveri Deus ad volendam executionem Incarnacionis
et unionis hypostatica, id est, ut ait, et Christi humanitatem potuisse mereri unionem
hypostaticam per merita consequentia ad illam nec ab illa dependentia; nra
doctrina et etiam vra fere omnes alios, qui, ut infra patebit, tenent fieri po-
tuisse alia ratione ab illa quam assignat Suarez, id est nra propositione negati
et.

Pro eadem propositione: si Christi humanitas potuit mereri unionem
hypostaticam merita eam sequentia vel ab ea dependentia, sequitur
humanitatem Christi de facto huiusmodi meritis eandem unionem meru-
isse, sed hoc est falsum et vra contrarium est. Seq. ma: tota: qa dispositio
et excellentia, quae potuit conferri humanitati Christi nec repugnat fini
Incarnacionis, et facto fuit illi conferta, habere a. aliquid ex merito et,
ut supra etiam indicavimus, effectus et excellentius quam sit habere illud sine
proprio merito, qa habere aliquid per meritum, ut docet S. Thomas infra q. 9.
art. 3. et habere illud quodammodo per signum, habere a. sine merito et ha-
bere per aliud, effectus a. et habere aliquid per signum quam per aliud, patet.
si Christi humanitas per opera et merita consequentia unionem hypostaticam
vel ab ea dependentia potuit eandem unionem mereri, sequitur qd de facto
illam meruerit, cum id non repugnet fini Incarnacionis.

Rectis cum Suarez, quamvis non implicet humanitatem Christi meruisse
unionem hypostaticam operibus et ab ea dependentibus, de facto, tn illam non me-
ruisse hoc modo, qa hoc est vra ordinem ordinalem inter naturalem exigentiam
meriti et eventum, cum ex natura rei meritum debeat in executione praecedere ipsum
praemium.

Contra hanc responsionem est, qa si mereri unionem hypostaticam
operibus eam sequentibus vel ab ea dependentibus est vra ordinem naturalem ex-
my et meriti, maxime id qa meritum ex natura sua exigit ut superius in exe-
cutione et a parte rei quam sit praemium, ad hoc est falsum ex mente Suarez,
qa gratia data Patribus veteris Testamenti fuit praemium meritorum Christi quae
fuerunt in executione et a parte rei posteriora respectu eiusdem gratiae et res-
ponsio allata non subsistit. Confirmatur eadem impugnatio: qa si non obstante
qd meritum ex natura sua exigat esse prius in executione et a parte rei quam
praemium, nihilominus ab maiorem Christi excellentiam et gloriam vra illam
naturalem meriti exigentiam gratia Patribus veteris Testamenti collata est tan-
quam praemium meritorum Christi, quae fuerunt in executione et tempore poste-
rioris respectu eiusdem gratiae et similiter qa. maiorem Christi gloriam debuit
vra naturalem meriti exigentiam conferri humanitati Christi unio hypostatica,
tanquam praemium operum Christi eandem unionem sequentium in executione
et ab illa dependentium.

Ad pri propositio: qa principium meriti non potest cadere sub merito,

sed unio

sed vnio hypostatica humanitatis Chri cum Verbo e principium me=
riti consequentis ad eandem vnionem vel ab ea dependentis & eadem
vnio n potuit tanquam præmium cadere sub meritum ab ipsa depen=
dens, e per sequens humanitas Chri n potuit eandem vnionem mereri,
meritis ad ipsam consequentibus e ab ea dependentibus. Minor per se ptt.
Maior pbt: qa e propositio celeberrima e receptissima apud Theologos,
e colligitur ex Concilys e Patribus, qui ex eo qd auxilia graæ st principia
ois meriti inferunt vel supponunt ad nra merita ee necessarium
aliqd principium sup naale a Deo collatum gratis sine vllis meritis,
quæ illao n eet bona si principium meriti poet cadere sub meritum.
qd a verum sit id qd diximus de Concilys e Patribus ptt: qa Concilium
Tridentinum sess. 6. cap. 1 declarat initium Justificaois ee sumendum
a graa præveniente, hoc e, a graa vocaois, quæ e sine vllo merito confe=
ratur, qd etiam postea alys verbis inculcat. colligitur etiam ex Conci=
lio Arausicano can. 6. e ex August. lib. de pdestinaoe Sanctorum cap. 2.
vbi expendens illa Pauli verba: n qa idonei simus cogitare aliquid ex nobis, sic
loquitur: comendans Aplus graam quæ n dat secundum merita sed facit oia merita,
inquit, n qa idonei simus cogitare aliquid ex nobis; atqui si graa, quæ facit oia me=
rita, poet sferri ex ysdem meritis, n bene ex illis Apli verbis poet colligi nobis con=
ferri graam aliquam independenter a meritis. idem probari pt ex alys locis eius=
dem August. e ex alys Patribus. vide Vasquez in 1mam partem disp. 9 cap. 6.

Rursum eadem maior pbt: qa si principium meriti poet cadere sub meri=
tum, sequeretur qd vnus e idem actus bonus charitatis v. g. poet mereri seipsum
e ee pmium sui ipsius, ac proinde cum meritum respectu præmij hat raoem
caæ efficientis, e præmium tanquam effectus comparetur cum merito tanquam
cum caa, sequeretur qd vnus e idem actus poet caare seipsum, eet prior e posterior
respectu sui ipsius etiam in eodem gnre caæ efficientis, e per sequens qd poet
in eodem gnre caæ ee pendens e independens siue pendens e n pendens, qd im=
plicat. atq ex his sequitur qd si vnio hypostatica potuisset cadere sub Chri me=
ritum, ipsa potuisset ee prior e posterior seipsa in eodem gnre caæ, e per se=
quens prior e n prior seipsa, qd repugnat.

Rdebes cum Suarez vniorem hypostaticam duobus modis sideraari poe.
vno modo prout e in intentione Dei, atq hoc modo illam potuisse ee principium
meritorum Chri, n a effectum illorum; altero a modo poe sideraari prout ht
ee in executione aut voluntate executiua Dei, atq hac raoe illam potuisse ee
effectum e præmium eorundem meritorum, quare ex eo qd asseratur qd vnio
hypostatica potuerit cadere sub meritum, n sequitur vlla implicantia, qa
vnio sub ea sideraoe sub qua fuisset principium meritorum n fuisset
præmium vel effectus illorum, sub alia vero sideraoe fuisset præmium
e effectus meritorum n a eorum principium.

Sed stra hanc

Sed contra hanc responsionem est, quia Concilia et Patres ex eodem ordine merita dependeant ab auxilio supernaturali Dei inferunt contra haereticos praesertim Pelagianos necessario aliqui principium naturale referri in executione ordo gratiae, et stat ex dictis, quia illae non esset forma et efficax si principium meritorum poset in executione stare non gratis sine quo ipsum meritum. deinde contra est, quia unio hypostatica vere in executione est principium meritorum Christi, quamvis est finis quae quod est ex intentione movet agens ad executionem mediorum, unio ut hypostatica non sicuti finis sed tanquam principium vel ratio necessario praerequisita ex parte efficientis vel merentis, et sicuti forma qua mediante Christi operationes formaliter dignificantur a dignitate Verbi personam actualem existiam et praxis in executione, servirent ad merita humanitatis Christi et unio hypostatica non potuit secundum suam existiam in executione dependere ab ipsis Christi meritis, quia alioquin in executione fuisset dependens a meritis quae etiam in executione praeexigebant eandem unionem.

Confirmatur eadem impugnatio, quia licet voluntas efficaciter praedefiniens sive aeternum intendens unionem distinguatur a voluntate exequendi merita sequentia unionem vel ab ea dependentia, voluntas tamen exequendi merita dependentia ab unione supponit voluntatem exequendi illa ordine quae eadem merita ut talia includunt vel a quibus dependent in executione, sed merita Christi sequentia unionem vel ab ea dependentia includunt unionem hypostaticam et ab ea dependent etiam in executione. et voluntas exequendi merita consequentia unionem vel ab ea dependentia supponebant voluntatem exequendi unionem, sicut est executio meritorum supponit executionem unionis, ita et voluntas exequendi merita supponit voluntatem exequendi unionem et Deus prius praevidit futuram in executione unionem quam praevidisset futura in executione merita et Deus non potuit velle dare vel ponere in executione unionem quia merita praevisa prius futura in executione, cum ipsa in executione fuerint praevisa potiori quam unio, nec potuerint praevideri nisi ut actiones futurae in executione quam illa.

Denique contra eandem responsionem est, quia si Christi merita potuissent dare unionem, non potuissent eam dare nisi prout fuissent a Deo praevisa, secundum esse in executione vel a parte rei habuissent quando re ipsa exhibuissent, hoc est, nisi prout fuissent praevisa ut merita futura et ipsa habitura valorem infinitum ex unione hypostatica et ut sic praevisa non potuisset mereri aut movere Deum ut ipse poneret unionem illam quam ipsa merita, utpote ab eadem unione secundum existiam et valorem suum dependentia, tam peritam supponebat.

Obycies, ima cum dare: et Rex dare militi saepe arma per anticipatam solutionem, ero meritis futuris dependenter ab ipsis armis et pro meritis futuris et dari principium eorundem meritorum, ac proinde

etiam

etiam Deus potuit humanitati Chri conferre vnionem hypostaticam pro meritis futuris dependenter ab eadem vnione.

R. dent aliqui in casu proposito arma conferri a Rege per modum præmij pro industria, diligentia, laboribus, et operibus quæ futura sit independentia ab ipsis armis, vt e v.g: mouere manus dum pugnatur, qui manuum motus n dependet ab ipsis armis, cum arma moueantur eo qd moueantur manus n ctra, atq ita Authores huius responsionis negant etiam in hoc casu primum vel effectum meriti ee principium meriti.

Sed ctra hanc responsionem e, qa talis pt poni casus in quo arma a Rege militi collata tanquam præmium adæquatum respondeant oibus laboribus et operibus militis etiam dependentibus ab ipsis armis, ita vt ysdem meritis vel operibus secutis Rex nihil amplius militi reddere teneatur, in hoc a casu responsio supra allata n plane satisfacit, vt ptt.

Respondendum e igitur negando Regem in pdicto casu conferre ab initio arma per modum præmij pro meritis futuris dependentibus ab armis, et addimus Regem in eo casu pve duplici contractu dare arma militi pro ysdem operibus. imo per contractum quasi emptionis, vt do tibi arma vel eorum vsum pro psenti obligoe illis pugnandi pro me, sed cum hoc onere vt arma restituas si ys n pugnaueris. rursum pt dare militi arma per contractum commutaois cum tali cditione, vt postea arma pro stipendio operum iam secutorum retineat si illis pugnauerit, vel restituat si n pugnauerit.

Obyces 2do pro eodem Authore, qd vnum existens in ordine intentionis vel in eo prauisum, sit caa alterius in eodem ordine, et hoc causet illud in alio ordine nempe executionis n implicat, qa n sequitur vnum ee prius et posterius respectu eiusdem secundum eandem raoem, sed tm secundum diuersam, id e, secundum diuersum ordinem & similiter n implicat qd in ordine intentionis vnio hypostatica causet Chri meritum vt eius principium, et postea idem meritum existens in eodem ordine vel in eo præuisum causet vnionem in alio ordine nempe executionis, qa sic meritum n erit caa et effectus respectu eiusdem secundum eundem ordinem sed secundum diuersum, et per sequens secundum diuersam raoem & Chri humanitas poterit mereri vnionem hypostaticam per merita eam sequentia.

R. negando Ans, qd ee falsum n modo stat ex absurdis supra recensitis, sed etiam clare ostenditur hac raoe: futuritio meritorum humanitatis Chri sequentium ad vnionem hypostaticam in ordine intentionis necessario supponit futuritionem vnionis hypostaticæ in ordine intentionis, siquidem ab illa dependent merita et per illam, hns raoem infiniti valoris & futuritio meritorum in ordine intentionis n pt caare futuritionem vnionis in ordine executionis. Ans ptt. Conseq ptt: qa sicut vnio e vna et eius ee actuale siue existentia

e vna

e vna, ita etiam ipsa unio vnam tm hꝫ futuritionem nec pt habere plu-
res & futuritio meritorum in ordine intentionis n pt, cadit futuritio-
nem unionis in ordine executionis, qa aliquis cadet in unione futu-
ritionem, quam ipsa unio antecedenter hꝫ aliunde, imo e futuritio uni-
onis vto inclusa in futuritione meritorum caret ratione, qd ea ex se ab-
surdum & ver. merita vt existentia in intentione n potuit ee cda unionis
in executione. qd si dicas futuritionem unionis in intentione sive
quam unio hꝫ esse ex vi voluntatis intentionis n ee absolutam sed
inchoatam tm completi. a. in ordine executionis sive ex vi voluntatis
executiua, contra sic infero & neq merita humanitatis Chri in ordine
intentionis sive esse ex vi voluntatis intentionis potuerunt habere
futuritionem completam vel simpliciter, sed tm inchoatam & merita hu-
manitatis Chri esse vt futura in ordine intentionis n potuerunt habere
rationem meriti simpliciter, sicut in eodem ordine esse n potuit habere
ee futurum simpliciter, e per sequens Deus n pt intuitu eorundem
meritorum futurorum esse in ordine intentionis vel prout in eo consi-
derantur dare humanitati Chri unionem hypostaticam, licet intuitu
illorum vt futurorum in ordine executionis, qua ratione erant complete e
absolute futura, Deus dederit gratiam Patribus veteris Testamenti.

Obiectio 3tia cum aliis recentioribus. Deus potuit efficaciter de-
cernere humanitatem Chri vnitam cum hac vel illa subsistia disiunctive
sive cum aliqua subsistia indeterminate, eam denig humanitatem vt
sic potuisset praeuidere vt futuram e habituram merita indeterminata
& ex huiusmodi meritis Deus potuisset moueri ad dandam eidem huma-
nitati unionem determinate cum persona Verbi, e per sequens humanitas
Chri potuit mereri unionem hypostaticam operibus ab ea dependentibus.

R. cum dicitur qd Deus potuisset decernere humanitatem Chri
vnitam cum hac vel illa subsistia disiunctive, sive indeterminate sumpta,
vel e sermo de subsistia prout comprehendit etiam subsistiam creatam,
vel prout comprehendit subsistia diuinas tm. si primum tunc merita huma-
nitatis Chri posita esse vt prouenientia a nda subsistente subsistia erata
vel increata. distinguendum haberet vt sic ratione meriti infiniti eo
qd n eet ratio cur illa vt sic praeuisa potuit haberet rationem meriti infiniti
quam finiti, qa n inuoluerent determinate subsistiam diuinam, vnde neq
eadem merita vt sic praeuisa pt se digno mereri unionem hypostaticam
vel mouere Deum ad dandam illam humanitati; neq eadem merita vt sic
praeuisa haberent rationem meriti finiti respectu unionis hypostatica qa
vt infra ostendemus, nullum meritum finitum pt vrgere unionem hypo-
staticam tanquam praemium e dicere Deus n pt velle dare unionem hypo-
staticam vt premium meritorum humanitatis Chri modo explicato praemisso.

qd si dicas

Ad 1. dicas Deum id c. per subsidiam disjunctive vel indeterminate.
in obrectione allata. Illi solum subsidiam inexcatam hanc vel illam dis:
junctive aut indeterminate. Et quamvis sit Deus habere voluntatem
ponendi vel exequendi unionem hypostaticam in humanitate cum aliqua
persona disjunctive vel indeterminate prius quam haberet vo:
luntatem exequendi in illa unionem determinate cum Verbo, ex quo fit
id Deus praevideret in illa humanitate prius meritum futurum ut
deponendo ab unione cum aliqua persona divina disjunctive vel indeterminate
ante quam meritum ut deponendo determinate ab unione
cum persona Verbi. Non tamen sit Deus ex. Illud quoque tum ex modo praeviuum
velle exequi aut ponere in humanitate. Cum determinate unionem cum
Verbo, nec ex, ga secundum meritum praemiaretur per aliquid sui quatenus
praemiaretur per unionem cum persona Verbi constitutiam causam
merendi in hac mente infinita id e absurdum. Sed i. a. abt. ga licet Deus
ex illo priori signo n. praevideret ob meritum determinatum, quando
tn in executione daretur unio cum Verbo, vere daretur in praemium
hanc mentis determinatis n alteri, sed hoc meritum determinatum in
executione est distinctum per unionem cum Verbo. Et vere hoc meritum
in executione praemiaretur per aliquid sui per id ipsum in executione
distinctum in suo esse, et per sequens daretur illi in praemium id id iam
a parte rei est contum, ac proinde etiam potest, ung id idem actio bona v. g.
misericordia occurri et praeviderri ut futurum prius ut actio bona in gnre
et postea in executione praemiari per se quam prout est talis actio spec. sive
misericordia, atq ita ratio prima, actus boni potest praemiari per rationem specie:
ficam actus in illo inclusam, id nemo, ut opinor, admittet, ga alioquin
ratio et effectus in huiusmodi casu n distinguerentur inter se. id implicat nec
est illi, atq haec ota absurda sequerentur etiam ex eo id docet Suarez et
miseranti ptt.

Obiicies ultimo: humana Chri nta per opera consequentia
ad unionem hypostaticam cum Verbo potuit mereri unionem hypostaticam
cum persona Patris vel Spiritus Sancti. similiter si eadem humana Chri nta
ante unionem cum Verbo fuisset unita cum persona Patris vel Spiritus Sancti
tunc potuisset per merita consequentia ad unionem cum persona Patris
vel Spiritus Sancti mereri unionem cum Verbo. Et falsum est id humana Chri
nta per opera consequentia ad unionem n potuerit unionem mereri.

Et quando supra dictum e in relatione Chri humanitatem n potuisse
mereri unionem hypostaticam per opera consequentia ad unionem, sermo
fuit tm de unione facta cum Verbo, ita ut sensus est humana Chri nta
per opera consequentia ad unionem hypostaticam quam habuit cum Verbo
n potuit eandem unionem primo praeviam mereri per opera ad illam

conse:

consequentia. ceterum vltro dedimus id potuerit mereri vnionem hypostaticam cum persona Patris & Spiritus Sancti nimirum per merita consequentia ad vnionem hypostaticam cum persona Verbi, sicut etiam dedimus id si humana Christi nata prius fuisset vnita persona Spiritus Sancti aut persona Patris quam persona Verbi potuisset mereri per opera consequentia ad vnionem cum Patre & Spiritu S. vnionem cum persona Verbi quam nunc habet.

Dico 3tio. humana Christi nata etiamsi per tempus fuisset Incarnatam neq de congruo potuisset mereri vnionem hypostaticam loquendo de merito de congruo priore dicto. cur a. hac limitatio adiatur infra ostabit. pro hac prioritate faciunt Authores qui docent Patris veteris testamenti si meruisse de congruo Incarnationem, nempe eo fundato id nulla gratia excedens a gratia creata potest mereri vel de congruo vnionem hypostaticam, ita vt diuersorum ordinum & magis distat ordo gratiae creatae ab ordine vnionis hypostaticae quam ordo natae ab ordine gratiae, cuius sententiae meminit Suarez disp. 10 sect. 6. eidem propositioni fauet Vasquez disp. 21. cap. 6. num. 54. vbi docet humanitatis sanctificationem noie a. sanctificatio hic illigit vnionem hypostaticam, vt ita ex difficultate de qua vbi & sermo, qua tractatur perfectio & altero ordinis quam ita nra sanctificatio qua operibus comparari ita, & ideo huiusmodi sanctificatio per vnionem hypostaticam nullam prae dispositionem etiam ex auxilio gratiae. ex parte nata qua vnitur, noie a. dispositionis vbi illigit meritum praeter quam id quam ipsentem eadem & ratione meriti & dispositionis vt per se stat, si hanc ab illa distinguas: eandem propositionem tenetur defendere Suarez siquidem disp. 8 sect. 3 vltimae editionis loquendo de gratia habituali & de gratia vnionis sanctificantis docet hanc esse in ordine superiori illam veri in inferiori, & contra docet id si nata & gratia sit ordinum diuersorum, ita etiam gratia habitualis & gratia vnionis, & sicut nata & in ordine inferiori & gratia vnionis in superiori, ita etiam gratia vnionis & in ordine longe excellentiori quam gratia habitualis, quin etiam docet id gratia vnionis magis superet omnem gratiam creatam quam ois gratia superet natam, ita inter illa longe maior est distantia quam inter hac, cum a. nullum bonum opus moralis siue naturalis potest vel de congruo mereri vllum bonum supernaturale, vt infra constabit, & eum sententia illi docet Suarez tom. 3 de gratia lib. 12 cap. 33. idem Author si coherenter procedat, tenet etiam defendere nullum bonum opus supernaturale independens ab vnione hypostatica id & eiusdem ordinis, in quo & gratia habitualis, potuisse de congruo mereri vnionem hypostaticam. Rerea idem aly et implicite asserunt cum ex vna parte affirmant vnionem hypostaticam esse in ordine superiori respectu reliquarum rerum supernaturalium, cuiusmodi & gratia habitualis & c. & ex altera parte voluit cum Suarez nos per bonum opus morale

siue

sive naale neq de congruo adeo mereri ullum bonum supernaale, eoq; bonum
libet supernaale sit in ordine superiori respectu boni operis moralis, qua=
nam a. hæc idem Authores illegnoi sunt, dum nihilominus asserunt
hic humanitatem potuisse in tempore antecessisset Incarnacem, mereri
de congruo illam vel unionem hypostaticam, infra in responsione ad obiecti=
ones explicabimus.

Denique addo ~~vel~~ ~~ter~~ nram propositionem magis commendari excel=
lentiam beneficij unionis hypostatica vel Incarnacis, ut manifeste ptt ex eo
si per eandem propositionem volumus Incarnacem & unionem hypostaticam
~~hi~~ ~~potuisse~~ ~~ex~~ suam excellentiam cadere sub meritum ullum vel de
congruo independens ab unione hypostatica.

Ptt. a. sic: qa meritum de congruo necessario debet habere
aliquam proportionem cum præmio cuius est meritum, ut stat ex supra a=
dictis, & nihilominus ex mta de merito, sed nulla bona opera nec ullum
meritum humanitatis hui independens ab unione hypostatica potuit
habere proportionem ullam cum unione hypostatica. ⊃. Minor ptt: qa
unio hypostatica est infiniti valoris, ut stat ex negatis, & infra magis
patebit, ois a. opera independens ab unione hypostatica est valoris finiti.
ac proinde inter illa nulla est proportio, cum nulla proportio sit finiti ad
infinitum, ut stat.

Ptt 2do: qa nullum bonum opus morale ptt vel de congruo mereri
ullum præmium vel bonum supernaale licet finiti valoris & neq ullum
bonum opus supernaale independens ab unione hypostatica ptt de congruo
mereri unionem hypostaticam. Conseq. ptt: qa ordo in quo est bonum opus
supernaale independens ab unione hypostatica est magis infra ordinem
in quo est unio hypostatica, quam ordo boni operis moralis sit infra ordi=
nem præmij vel boni supernaalis finiti, nihilominus ipse ordo infinite distat
a 2do, sicq vere solum finite distat a 4to, ut ptt ex dictis. Min. a. concedor
admittitur in tractatu de grata. breviter. a. hic ptt: qa si bonum opus morale
ptt vel de congruo mereri ullum præmium supernaalis, sequitur hoerem in fide=
lem ~~ioe~~ de congruo mereri primum auxilium grata per bonum opus morale,
q. ad semi Pelagianos pertinet. Seq. a. ptt: qa si actus boni moralis ptt de
merito de congruo ullig boni supernaalis maxime eris merito ipsi
auxilij grata cum videatur de maior ratio de hoc quam de ~~me~~ reliquis bonis
supernaalibus. rursum idem tnis ptt: qa bonum opus morale licet ~~in~~ sit in
hoc fideli n. tn est ex fide, sed ~~cum~~ n. est ex fide. n. ptt de merito ullig
boni supernaalis, sicut qa fides est principium ~~ois~~ nri merti, ut in multis
locis August. docet stra semi Pelagianos, tum etiam qa qd Paulus dixit
ad Hebr. 11: sine fide impossibile est placere. Deo, sunt illegali de per omnis
in ordine ad fidem supernaalem, sed etiam illegennum de per unius actus
e operi=

e operibus in ordine ad eundem finem, vt ex Patribus colligit Suarez tom. 3 de grata lib. 12 cap. 24. Ratio vero actus moralis boni et meritorii per se ac solitaire sit dici sine fide factus, qa licet operans habet fidem ita tn ipse eundem actum elicit ac si fidem n haberet & huiusmodi actus Deo n fiunt in ordine ad finem supernaturalem, et per sequens nec habent aliquam in ordine ad vllum supernaturale praemium. plura de hac re Suarez tom. 3 de grata lib. 12 cap. 33 a num. 10.

Ad 6tum ex Suarez ad 3tum partem q. 2 art. 11 disp. 17 opera nata n solum ex eo capit n de meritoria de congruo primae gratiae vel boni supernaturalis qa sit inferioris ordinis, sed etiam qa n procedunt a sicto grato, gratia et habitualis iuxta eandem sententiam praeiudicantibus ab oi merito etiam de congruo cum a. Christi humanitas potuerit ante Incarnationem habere gratiam habitualem antecedenter ad suas operationes bonas potuit etiam per easdem operationes de congruo mereri vnionem hypostaticam.

Sed ratio hanc responsionem et qa si ea vera sit, sequitur nullum bonum opus factum in statu peccati mortalis mereri de congruo iustificationem vel gratiam sanctificantem licet illud processerit ex fide et fuerit supernaturale, hoc a. videtur ec. ratio Scripturam dicentem eleemosynas extinguere peccatum, praterea et ratio D. Thomae et eorum Theologorum sentiam, vt videre et apud Suarez tom. 3 de grata lib. 12 cap. 34. vbi etiam validis rationibus probat ad meritum de congruo n requiri gratiam habitualem ex parte gratiae merentis, et etiam inde confirmari sit, qa aliquin nec contritio peccatoris licet efficacissima de congruo mereretur gratiam iustificantis, qd tn et ratio eorum sentiam et nimis durum, et ad meritum de congruo respectu boni supernaturalis n praerequiritur gratia habitualis, et per sequens si bonum opus supernaturale suppeditans gratiam habitualem et sufficiens ad merendum de congruo vnionem hypostaticam, etiam bonum opus morale sufficiet ad merendum de congruo gratiam habitualem, cum sit minor distantia inter ista duo quam inter illa.

Ad 6tum ex eodem Suarez itidem quamvis opus supernaturale humanitatis Chri independens ab vnione hypostatica fuisset in ordine inferiori respectu eiusdem vnionis, ambo tn attinuissent ad ordinem rerum supernaturalium, atque opera nata et bona supernaturalia n attinent ad eundem ordinem, ac proinde et ipsae ratio.

Sed ratio hanc responsionem et, qa licet operationes humanitatis Chri independentes ab vnione hypostatica fuissent in eodem ordine cum supernaturali in quo etiam vnio hypostatica, idem tn ordo rerum supernaturalium subsistit in aliquot ordines, quorum alter dici sit ordo supernaturalis finitus sive infinitus, et comprehendit vnionem hypostaticam et alia sive physice sive moraliter infinita; alter vero dici sit ordo supernaturalis finitus qui comprehendit tm reliqua supernaturalia, et et finitus, hic a. ordo infinite ab illo distat, ac proinde

magis

magis ab illo ordinat quam ab hoc ordine dicet ordo rerum naturalium. Et quia
per opera naturalia nihil supernaturale possumus mereri vel de congruo, ita Christus huma-
nitas per opera indecenter ab unione hypostatica nec de congruo poterit mereri
unionem hypostaticam.

Ad 3tio cum quibusdam recentioribus in hoc differre ordinem gratiae
creata ab ordine naturali, nata est verbis vel actibus suis res supernaturalis ordinis
attingere effectu modo obiectiue, ut cognoscendo, credendo et amando; at vero
gratia potest saltem hoc modo attingere ipsam unionem hypostaticam, quod est necessa-
rium et videtur satis ad illam merendam de congruo quatenus supposita
subsistentia operantis.

Sed contra hanc responsionem quia nullum est assignari sufficiens fun-
damentum cur ad hoc ut aliquis possit mereri de congruo alicuius bonum supernaturale
necessarium sit ut illud effectu modo cognoscat, siquidem fideles praesertim doc-
tos et rudiores imperfecto modo cognoscunt gratiam habitualem et beatitudinem
supernaturalem, ut patet etiam ex sacra experientia, et ex Paulo dicente neminem
nosse quae praeparavit Deus diligentibus se in augmentum gratiae et beatitudi-
nem supernaturalem non solum de congruo sed etiam de condigno mereri. adhuc quia ex
eo quod non possit effectu modo cognoscere bona supernaturalia non sequitur nos per
bonum opus morale et naturale non posse de congruo mereri illum bonum supernaturale.
adde quod si haeretici adeo cognoscunt beatitudinem ut eam possint intentare et desi-
derare, ut contigit in Simone Mago et passim contingit etiam in aliis haereticis,
quod cum illi habent per vires naturales, non video cur Suarez dixerit non posse per bonum
opus morale mereri de congruo bona supernaturalia quod defectum vel imperfectionem
cognitionis aut dendere versantes circa illa.

Ad 4tum quod licet bonum opus morale non possit habere proportionem ulla
vel imperfecta non cum gratia habituali aut alio bono supernaturali, et tamen bonum
opus supernaturale ut recipiens ab unione hypostatica habet proportionem
aliquam cum eadem unione, ita ut possit esse eius meritorium de congruo, nem-
pe quod ex eo quod supposito di unio hypostatica sit futura ex divina ordinatione
non est esse ulla convenientior dispositio ad illam quam sit bonum opus super-
naturale.

Sed contra quia si haec responsio esset bona, similiter nos possumus dicere
quod supposito quod ex ordinatione divina sit futura gratia habitualis non est esse ulla
convenientior dispositio ad illam quam bonum opus morale vel naturale, ut
sit quod ex eadem responsione bonum opus morale poterit mereri de congruo
gratiam habitualem et alia bona supernaturalia, quod est falsum.

Denique respondent quidam recentiores bonum opus morale non habere
ullam proportionem ad meritum respectu cum gratia habituali vel bono
supernaturali, quia nata sunt naturalia, et gratia sunt supernaturalia non ordinata ad union
ad eandem finem, contra vero unio hypostatica et opera supernaturalia

gratiae

praecedentia ex grata habituali sicut et eadem gratia est ordinata ad eundem finem, propterquod tam visio hypostatica quam grata habitualis et opera ex illa praecedentia est ordinata ad visionem Dei tanquam ad suum ultimum et adaequatum finem, et ideo potest habere proportionem aliquam inter se, sicut habet inter se, ita illa quae est ordinata ad eundem finem.

Sed contra, ita falsum est quod visio hypostatica, sit ex se ordinata ad visionem beatificam tanquam ad finem suum, nam cum finis debeat esse praelectior et quae ex se sit ad finem et visio hypostatica sit infinite praecelsa et ut aliquid substantiale, prout est de ex intrinseca et substantiali constitutione ipsius Christi, non est ex natura sua esse ordinata ad visionem Dei tanquam ad finem, cum visio sit aliquid accidens, et per sequens sit longe imperfectior unione hypostatica. neque obstat quod Philosophi contra asserant quod de ente non operari et quod substantia sit ut operacem, nam hoc, ut diximus in Philosophia, non est intelligi nisi de vel ita ut sensus sit natam velem suae authorem nata in hunc finem intendere et producere substantias ut ipsae operentur, quamvis revera ipsae non sint ad suas operates tanquam ad finem, vel ita ut sensus sit ~~quas~~ substantias esse ad actiones operantes, ita ut finis substantiae secundum se et quoad sumpta sit constitutum ex substantia et operate, quod totum est nobilius sola substantia; quemadmodum ergo visio hypostatica carget visionem beatificam tanquam passionem, vel operacem sibi debitam, non sit ipsam pro fine, nisi forte prout ipsa aliquo modo conflat unum cum visione hypostatica modo explicato. hoc a. posito adhuc visio hypostatica haberet finem simpliciter distinctum a fine gratiae habitualis, ut per se patet, ac proinde responsio allata ruit eo quod falso nitatur fundo. quod a. supraduximus de visione hypostatica dici quod etiam et gratia habitualis, nemque quod gratia habitualis eum sit quasi substantialis vita, spiritualis vel naturalis et ima radix omnium operationum supernaturalium vitalium, inter quas et etiam ipsa visio beatifica, non est ordinari ad eandem visionem tanquam ad suum finem, sed hoc est illi debito tanquam actio superveniens vel tanquam fructus arbori, atque hoc magis placet eo quod visio beatifica, ut probabilior fert opinio, non sanctificat nec facit hominem Deo gratum vel amicum. contra vero gratia habitualis sanctificat, gratum et amicum Deo facit, quare si alterum illorum atque altero eligendum esset melius esset eligere gratiam habitualem sine visione beatifica quam contra, quod conformius est recta ratio eligere esse sanctum, Deo gratum, et amicum atque visione Dei, quam eligere videre Deum atque sanctitate et amicitia Dei. ulterior contra eandem rationem facile excogitari potest quae in praesentia afferre non vacat.

Tertio potest dici: quod si Christi humanitas per bonum opus supernaturale independens ab unione hypostatica potuit eam mereri de congruo, sequitur oportet bonum opus supernaturale fuisse infinitum in ratione meriti de congruo, ac proinde nullum bonum opus supernaturale fuisse majus

altero

altero in ratione meriti de congruo sed omnia esse omnino aequalia inter se in eadem ratione, ac proinde quodlibet esse aequale reliquis omnibus, quae omnia sunt absurda, ut per se patet. Prima a. sequela nimirum quod sequatur quodlibet bonum opus supernaturale iusti esse infinitum in ratione meriti de congruo. patet: quia tantum est meritum quantum est praemium respondens, siquidem mensura meriti est praemium, ac proinde si praemium respondens merito sit infinitum similiter meritum erit infinitum, sed unio hypostatica est infinitum praemium cum sit bonum infinitum, ut constat ex dictis, et tanquam praemium respondet cuilibet bono operi supernaturali iusti, eo quod non potest illo modo respondere uni potius bono operi supernaturali iusti quam singulis, siquidem omnia bona opera supernaturalia iusti habent proportionem inter se, unde fit quod si unum sit meritorium de congruo praemij infiniti, similiter reliqua omnia debeant esse eodem modo meritoria praemij infiniti, ut colligitur ex supradictis de contritione respectu poenae aeternae. Et quodlibet bonum opus supernaturale iusti est infinitum in ratione meriti de congruo, et per consequens quodlibet bonum opus supernaturale iusti est aequale alteri in ratione meriti de congruo et quodlibet est aequale reliquis omnibus, similiter in ratione meriti de congruo, praedicta a. sequela patent etiam ex ijs quae dicuntur de operationibus Christi Domini quae cum sint infinitae in ratione meriti de condigno ideo inter se ita comparantur ut quaelibet illarum dicatur esse aequalis reliquis omnibus in ratione meriti de condigno.

Quarto probatur: quia si Christi humanitas potuit per bonum opus supernaturale independens ab unione hypostatica mereri de congruo eandem unionem, sequitur homini peccatori non esse minus bonum facere unum tantum opus bonum supernaturale quam illud saepius replicare vel facere multa alia bona supernaturalia maiora. v. g. non esse illi minus bonum facere unam tantum eleemosynam quam facere multas illi aequales vel etiam maiores, quod quam sit absurdum per se patet. Seq. a. probatur: quia si illud quod dicitur de Christi humanitate ab adversarijs verum sit, sequitur quod peccator non minus mereatur de congruo per unum tantum bonum opus supernaturale quam per plura bona opera supernaturalia aequalia vel maiora (: dixi de congruo quia peccator per bonum opus supernaturale nihil meretur de condigno saltem loquendo de bonis supernaturalibus:) hoc a. probatur: quia peccator per unum bonum opus supernaturale imo per quodlibet de congruo meretur unionem hypostaticam quae est infinitum bonum, et per consequens de congruo meretur, de bonum supernaturale possibile. Et peccator non minus meretur per unum tantum bonum opus supernaturale quam per plura aequalia vel etiam maiora. Antecedens huius argumenti probatur: quia ideo Christi humanitas potuit, ut volunt adversarij, per opus supernaturale independens ab unione hypostatica de congruo mereri eandem unionem, quia illud est in genere rerum supernaturalium sicut est etiam unio hypostatica, sed etiam quodlibet bonum opus supernaturale peccatoris est in genere rerum supernaturalium, ut ijdem asserunt, in quo est unio hypostatica. Et peccator per quodlibet

bonum

bonum opus supernaturale de congruo meretur unionem hypostaticam, et per consequens debet bonum supernaturale.

Quinto pbt: qa si Chn humanitas posset per opus indepenDens ab unione hypostatica mereri de congruo eandem unionem, sequitur de facto quemlibet virum hominem per solubes bonum opus supernaturale mereri de congruo unionem hypostaticam non solum cum Verbo sed etiam cum reliquis omnibus personis, et debet bonum supernaturale. Certum si in eundem finem operetur, vt detur ex supradictis, sed hoc videtur esse contra communem sentum, vt per set pbt §.

Denique pbt ratio: qa si Chn humanitas potuisset ante opus indepenDenta ab unione hypostatica mereri de congruo eandem unionem, de facto illa eo modo meruisset, atqui sequela est falsa §. Minor probatur, qa meruisse unionem hypostaticam est maior excellentia humanitatis Chn quae neq repugnat fini Incarnationis neq trahit secum ullum absurdum si id potuisset, neq ad hoc fuisset necessarium vt humana Chn natura tempore praeaderet unionem hypostaticam, qa sicut Bma Virgo et Angeli, vt communis tenet opinio, per bonos actus supernaturales se disposuerunt ad gratiam sanctificantem in instanti suae productionis illamq de congruo meruerunt, ita vt eorum actus solum naturaliter praecesserint eandem gratiam, similiter asseri poterit humanam Chn naturam per actum bonum supernaturalem in instanti suae conceptionis elicitum solum naturaliter priorem unione hypostatica ad eam se disposuisse eamq de congruo meruisse.

Rebis si Chn humanitas per bonam operationem supernaturalem indepenDentem ab unione hypostatica se disposuisset ad eandem unionem eamq de congruo meruisset, id derogasset illius perfectioni et excellentiae, qa sic humanitas Chn quae non habuisset principium bonae operationis de gratiam habitualem per quam operaretur se disposuisset vel de congruo meruisset unionem hypostaticam, quam habuisset eandem unionem, ab ita Chn humanitas prout prior fuisset filia Dei adoptiva, id est falsum et magnam dicit imperfectionem.

Sed contra 2, qa Chn humanitas potuit de congruo mereri unionem hypostaticam absq eo quod prior naturaliter respectu entitatis unionis haberet gratiam habitualem, hoc est pbt, qa eadem humanitas potuit prior naturaliter habere aliquem actum bonum supernaturalem v.g. actum charitatis procedentem non ex gratia habituali, sed ex Deo extrinsecus assistente et elevante voluntatem humanitatis Chn, atqui per hunc actum Chn humanitas meruisset de congruo unionem hypostaticam §, potuit eam de congruo mereri absq eo quod prior naturaliter respectu unionis haberet gratiam habitualem. Maior est certa. Minor pbt, ex entia non sunt multiplicanda sine ratione, nam iuxta ipsos ideo bonus actus supernaturalis procedens ex gratia habituali sufficit ad meritum unionem hypostaticam de congruo quae in ordine rerum supernaturalium in quo etiam unio hypostatica, sed etiam bonus actus supernaturalis procedens non ex gratia habitualis sed ex Deo extrinseco assistente et elevante in ordine rerum

super=

supernaturalium & Chri humanitas per illum actum amoris Dei indepen-
dentem ab unione hypostatica & a gratia habituali de congruo meruisset
unionem hypostaticam.

Debes rursum, qd si Chri humanitas de congruo meruisset unio-
nem hypostaticam actu bene proveniente ex Dei extrinseca assistentia
& elevatione, Chri humanitas gratis habuisset beneficium illud extrinseca
assistentia & elevatio, qd e. profecto & derogat excellentiae Chri.

Sed utra e. ga maior & effectus disponere se ad aliqd praemium per
meritum de congruo provenienti ex beneficio Dei extrinsece assistentis &
elevantis, quam nulla ratione sed ad illud disponeret si sit possibilis huiusmodi
dispositio & habere illud mere gratis, & ideo Deus voluit ut Angeli & B.ma
Virgo ad gratiam beat. Sanctificantem se disponerent eamq de congruo mere-
rentur per actus supernaturales provenientes ex mere gratuita & extrinseca Dei
assistentia & elevatione. Et si Chri humanitas de congruo meruisset unionem
hypostaticam per actus supernaturales procedentes ex gratuita Dei assistentia,
perfectiori modo habuisset unionem hypostaticam quam si eam mere gratis
accepisset, & per sequens si Chri humanitas eo modo potuit mereri unionem
hypostaticam, ut secundus adversarij dicendum e. qd illa de facto pluribus ratio-
nibus meruerit.

Debes deinq humanitas Chri potuit mereri suas potentias naturales
nempe intellectum & voluntatem & alia huiusmodi naturalia, & tn eam n me-
ruit &, ex eo qd eadem humanitas potuerit de congruo mereri unionem hy-
postaticam & bene infertur utra adversarios id asserentes eam de facto me-
ruisse.

Q. humanitas Chri nec voluntate meruit neq intellectu licet eis
potentiis ex nata rei distincta ab illa, ut aliqui sentiunt, quia cum eadem potentia
sint principium operationis meritoriae non potuit illas mereri, sicut nec po-
tuit mereri habitus supernaturales qui fuerunt principium primi actus meri-
torij sive primo produci. ceterum Chri humanitas quatenus habuit qd
potuerit mereri, de facto meruit per merita dependentia ab unione hypo-
statica, ad maiorem e. ipsius perfectionem & gloriam facit qd Deus huma-
nitati Chri intuitu meritorum ipsius contulerit ista bona tum naturalia
tum supernaturalia quae intuitu illorum potuit conferre quamvis eidem huma-
nitati debita ratione unionis hypostaticae vel ex debito natae, neq e. re-
pugnat qd aliquid debitum ex uno titulo cadat sub meritum & intuitu
mariti conferatur, patet e. ut relinquere filio haereditatem, tum qa
filius est, tum qa illam ipse filius bonis moribus ac virtute meruerit,
aliqui alter sentiunt, sed minus coherenter procedunt, ut ostendemus infra quem
ex professo de Chri merito agemus. Illud denique addo hanc vlamam ratio-
nem facere solum utra nullos adversariorum qui negant subsistiam & aliquid

necessario

necessaris praeexistentibus ab operatione naturae cuiusque substantiae, hic, ut coherenter procedant, tenentur dicere unionem hypostaticam esse aliquid necessario praeexistentem ad operationem humanitatis Christi.

Obiicies, imo: bonum opus supernaturale independens ab unione hypostatica placet Deo & Deus ex illo ut ex merito et moveri vel numere occasionem ad conferendam unionem hypostaticam, sicut etiam Rex aliquis ex pomorum calatho aut florum fasciculo sibi in donum oblato et moveri ad donandum munus illi a quo poma vel flores accepit & bonum opus supernaturale independens ab unione hypostatica et de congruo mereri eandem unionem.

Sed si ariam valet probat etiam bonum opus morale vel naturale posse mereri gratiam habitualem et gratiam unionem hypostaticam, nam etiam bonum opus ~~sup~~naturale placet Deo & ex illo tanquam ex merito Deus et moveri ad dandam gratiam habitualem et unionem hypostaticam, et per sequens illum esse mereri de congruo, id tamen adversarii negabunt. similiter igitur et nos negamus utramque sequentiam obiectionis, et addimus poma et flores habere aliquam proportionem cum Regno valde imperfectam, et esse in eodem ordine verum naturalem, ergo a. bonum supernaturale independens ab unione hypostatica et unio ipsa et in omnibus ordinibus infinite distantibus inter se et sequenter improportionatis, unde quamvis dici possit poma vel flores id de congruo mereri Regnum, non tamen et asseri bonum opus supernaturale independens ab unione hypostatica id de congruo mereri eandem unionem.

Obiicies 2do: si ~~ob~~ Christi humanitas non potuit per bonos actus supernaturales independentes ab unione hypostatica mereri de congruo eandem unionem, sequitur neque Christum potuisse per suos bonos actus mereri de condigno vel de congruo pro alia humanitate unionem hypostaticam, non consequentia patuit, et probat ex supradictis & 1. leg. ma: pt: quia si Christi humanitas non potuit per bonos actus supernaturales independentes ab unione hypostatica mereri de congruo eandem unionem maxime ergo quia actus supernaturales independentes ab unione hypostatica magis distant ab unione hypostatica quam actus boni naturales distant a gratia habitualis, sed etiam actus supernaturales Christi erant magis distantes ab unione hypostatica quam actus boni naturales distant a gratia, siquidem et haec distans inter se finite, illa vero infinite. & si Christi humanitas non potuit per bonos actus supernaturales independentes ab unione hypostatica mereri de congruo eandem unionem, ~~non~~ sequitur neque Christum potuisse de condigno vel de congruo mereri unionem hypostaticam pro alia humanitate.

Ad negando seq. ma: adeo probandam nego minor, quia actus supernaturales Christi cum alio modo procederent ab unione hypostatica cum Verbo, quatenus supponebant unionem cum persona Verbi erant solaliter significati per certas unionis et Verbi dignitatem, et per sequens non distabant infinite

ab unione

ab unione hypostatica, sed erant in ordine divino nec in eodem ordine in quo ipsa unio erant infiniti valoris, et ideo habebant proportionem cum unione hypostatica et possunt eam mereri etiam de condigno, proportio e. requisita inter meritum et premium non est alia quam proportio in ratione eiusdem valoris vel eiusdem ordinis, atque hoc modo proportio quidem effecta erat inter actos bonos supernaturales Christi et unionem hypostaticam.

Obiices 3tio: unio hypostatica non est infinita in ratione boni, sequitur ens creatum accipiendo finitum et infinitum et non est ex infinita in ratione premij, et ita sequens actus bonus supernaturalis licet independens ab unione hypostatica et eam de congruo mereri.

Respondeo: ens, unio hypostatica secundum se sumpta non est infinita in ratione boni sed est ens physice finitum ac limitatum scilicet unio hypostatica ut informata moraliter per gratiam ognitatem Verbi et eius subsistentiam non est infinita in ratione boni nego tns, atque hoc modo et infinita in ratione premij, siquidem nullum maius illa premium exigitari potest et ideo negatur sequentia.

Obiices 4to: unio hypostatica exigit gratiam habitualem et virtutes infusas tanquam passiones vel proprietates et ha, quamvis finitae sint, nihilominus habent proportionem cum unione hypostatica cuius sunt proprietates et similiter bona opera supernaturalia licet sint independentia ab unione hypostatica et sint finiti valoris, poterunt adhuc habere aliquam proportionem cum illa et sequenter illam mereri de congruo.

Respondeo, sicut unio hypostatica est infiniti valoris moraliter loquendo, similiter exigit passiones vel proprietates quae quidem sunt hyspice finitae sed moraliter infinitae, imprimis e. habitualis gratia quae, cum unione hypostatica et sunt tanquam eius proprietas ex eodem aliquo modo et unita divinae personae habent quendam infinitum valorem et dignitatem, ut bene docet Suarez disp. 22 sect. 3 et magis infra videbit. similiter virtutes infusae conuniuntur eadem cum unione habent quandam infinitam dignitatem ratione unionis cum Verbo, sicut etiam ratione eiusdem unionis operationes procedentes ab iisdem virtutibus et infiniti valoris in ratione meriti, unio e. ad Verbum, ut bene testatur etiam Suarez loco citato. elevat et nobilitat quicquid illi coniungitur iuxta unius cuiusque modum et capacitatem.

Ad 1m de unio hypostatica ita exigit gratiam habitualem et virtutes infusas ut non ex se exigat illas in certa aliqua vel determinata intensione, nam illas infinite intensas vel infinite effectas secundum physicam entitatem exigeret si tales habitus aut virtutes effectibiles, ac proinde per hanc etiam rationem ex

praecisa

gratiæ vnionis hypostaticæ exigentia nihil collici ex strano.

Obijcies 5to: Chrs etiam vt hóo ratione vnionis hypostaticæ è caput hominum qui est eius membrum, atqui membra debent esse proportionata capiti, sed Chrs est infinitatem relinquit homines, ergo item & similiter angelus indegendentes ab vnione hypostatica licet sint finiti valoris nihilominus poterunt habere proportionem cum vnione hypostatica tanquam cum premio so mereantur de congruo.

Ex negando ratio: ratio disparitatis è quia homines sit mystica Chri membra, sto vt talia habent proportionem cum Chro tanquam cum capite, quatenus sit acta recipere a Chro bona gratiæ è sanctificationis è esse Christi & aptus ad influendum huiusmodi bona in ipsos homines, ad generandam e. huiusmodi proportionem necessario requiritur vt vnio hypostatica habet infinitam dignitatem, ex alioquin Chrs vt hóo qua ratione includit etiam vnionem hypostaticam è sacramentum mysterium, vt est, modo explicato influere in homines, qui vt possint a Chro participare huiusmodi influxus debet habere infinitatem, alioquin secus verbis verbis non integeret. potest igitur Chrs è relinquit homines habere inter se proportionem capitis è membrorum, licet Chrs includat infinitatem quam non habent relinquit homines, sicut etiam si homo vtrum ita conuineretur vt in eo comprehendamus Deum tanquam rectorem siue principem è omnem rerum causam, quamuis entia creata in illo contenta è clere sint infinita, nihilominus tanquam partes ordinis secundaria è entia subordinata habent proportionem ad Deum tanquam ad Rectorem è omnem causam, quatenus videlicet sit capacia influxus omnis causæ siue huiusmodi influxus sit creationis siue conseruationis siue cooperationis vel concursus necessarij ad operationes creaturarum. ex his q. sit ad proportio inter homines vt membra è Chrum vt caput, cum nihil aliud sicut quam capacitatem membrorum ad recipiendum influxus è totam capitis ad influendum, non modo non deficiunt ex codem casu sed infinite dignitatis & perfectionis membra vero finita è huiusmodi capitis secundum perfectionem infinite distant a membris, sed etiam necessario exigit talem diuersitatem, vt ratio ex supradictis, ratio vero cum ratione meriti consistat in ratione bonitatis siue moralis valoris ac premij è omnium sit mensura meriti ita vt hoc debeat esse illi æquale, vel proportionatum, si premium habet infinitum valorem meritum vero habet finitum, non sit huiusmodi meritum comparari cum proprie premio tanquam eius meritum vel de congruo, è per sequens nec quidem bonum opus indegendens ab vnione hypostatica poterit cum illa ratione pereri.

Ex modo dictis colligitur, quod licet adhoc vt aliquid in ratione meriti habet proportionem cum altero tanquam cum premio non requiritur vt inter illa sit proportio in ratione entis vel in ratione entitatiua, non tamen sufficit quacunque proportio quam illa inter se habent in ordine ad aliquid tertium, vt ratio è

ex supra

ex supradictis, & ex eo q̃ Deus & creatura hꝫ proportionem inter se, in ordine ad vnum 3tum nempe in ordine ad creaõem, quatenus Deus ꝓt & principium effectuum creaõis, creatura vero terminus illius, nec tn hæc proportio & illa quæ requiritur vel sufficit ad racem meriti.

Obyces vltimo: Authores communiter docent Chri humanitatem si ante Verbi Incarnaõem extitisset potuisset de congruo mereri vnionem hypostaticam.

R. illos hoc ita illegi vt velint humanitatem Chri de potuisse de congruo mereri vnionem hypostaticam n quatenus ea se tenet ex parte personæ Verbi concreatæ, sed quatenus se tenet ex parte ipsius humanitatis, quæ aõ & aliquo simpliciter finitum & tm infinitum secundum quid vt testatur Suarez disp. 4 sect. vlt. Ado dici it eosdem Authores in hac maa late accepisse racem meriti de congruo nempe pro altiori quo: sitione vel reparaõe quam pura creatura posit ex parte sua exhibere, licet huiusmodi præparaõ nullam haberet proportionem vel racem dignitatis proportionatæ aut meriti respectu vnionis hypostaticæ, atq hoc modo in repræsenti meritum de congruo respectu vnionis videtur explicare Suarez disp. 10 sect. 6. denig ydem Authores posint illegi de merito de congruo improprie alia raõe quæ scilicet ponto congruitas faciendi Incarnaõem se tenet ex parte Dei & misericordiæ ipsius n ex parte ipsius operantis vel operis. sicuti D. Thomas 1. 2dæ q. 114 art. 3 in corpore de congruitate recompensatis loquitur cum ait: videtur congruum vt hoi operanti ex libero arbitrio secundum suam virtutem, Deus recompenset secundum excellentiam suæ virtutis, in quo casu nulla & merti congruitas ex parte operis vel operantis, vt pt exadtis, sed tm ex parte Dei posita. tn cooperaõe facta liberi arbitrij.

SECUNDA PARS CAPITIS

An Patres veteris Testamenti et Beatissima Virgo meruerint Incarnationem.

Hæc etiam difficultas ꝓt illegi tum de merito de condigno tum de merito de congruo. præterea ꝓt illegi de Incarnaõe quoad substantiam & de eadem Incarnaõe quoad ipsius circumstantias, neq solum n locum in eo qd de facto contingit, sed etiam it extendi ad id qd de poa absoluta fieri it in hac maa.

Certum 1. videtur & neq Beatam Virginem neq vllum alium purum hoiem licet sanctum de condigno meruisse Incarnaõem quoad substantiam, nempe ita vt in Chri humanitate fieret vnio hypostatica, vbi primis se id significant verba illa Zachar. apud Lucam 1mo: per viscera misericor:

dia

dia Dei nri in quibus visitavit nos oriens ex alto. Iterea idem patet
ratione: qa meritum de condigno debet habere aequalitatem proportionis cum
~~meritis~~ praemio, vt ex dictis, sed nullus puris hominibus licet sanctis merita habuerunt
aequalitatem proportionis cum Incarnatione, siquidem haec infiniti valoris
illa finiti. Et neq; B.ma Virgo neq; Patres veteris Testamenti de condigno
meruerunt Incarnationem, alij in hac re conveniunt D. Thomas, Bonaventura,
Richardus et reliqui Scholastici, an vero Patres vel B.ma Virgo po-
tuerint de condigno mereri Incarnationem nec ne, Authores non conveniunt.

Dico 1mo. neq; Patres veteris Testamenti neq; B.ma Virgo neq; ulla
alia pura creatura potuit de condigno mereri Verbi Incarnationem. in hac
re conveniunt cum D. Thoma hic, vt constat ex iisdem rationibus. idem sentit
Vasquez disp. 22 cap. 4 et in 1mam partem disp. 89 num. 83. et 102. et disp.
95 num. 34. et alij complures, quorum multos habes apud Vasquez in 3tiam
partem disp. 22 citt. cap. 4 num. 39 et 40. haec tn doctrina et ratio meritorum
in hunc articulum dubitat Velez j. et alios recentiores existimantes fuisse
possibile vt SS. Patres de condigno mererentur Incarnationem.

Prb. ratio: qa neq; Patres neq; B.ma Virgo neq; ulla alia pura creatu-
ra potuit habere merita valoris aequalis Incarnationi vel unioni hypostaticae
et non potuerunt de condigno mereri Incarnationem. consequens est verum patet tres.
patet ex dictis. tres a. pte: qa neq; Patres neq; B.ma Virgo aut alia pura crea-
tura potuit habere principium infiniti valoris in suis meritis, siquidem
huiusmodi principium solum duplex fingi potest, nempe gratia habitualis infi-
nita, et unio hypostatica, gratia a. habitualis infinita repugnat, vt in pra-
esentia supponimus et supra etiam indicavimus, unio vero hypostatica
neq; fuit neq; potuit esse in Patribus aut in B. Virgine supponito qd est
pura creatura, qua ratione in presentia de illis loquimur.

Confirmatur: qa unio facta in Incarnatione transcendit ordinem beati-
tudinis, siquidem beatitudo est in eodem ordine in quo est gratia habitualis
et merita puri creaturae, Incarnatio vero est in ordine superiori siue diuino
et Incarnatio non est de praemium condignum ~~pu~~ meriti puri creaturae, qa
quidem transcendit ordinem beatitudinis quae est praemium condignum me-
ritorum puri creaturae, imo etiam transcendit ordinem meritorum puri
creaturae, ac proinde huiusmodi merita non potuit habere rationem meriti de
condigno respectu Incarnationis.

Obicies: potuit Deus creare purum hominem cum gratia in ingen-
ti a Deo, ratione potuit illi promittere Verbi Incarnationem in pro certo
aliquo tempore. bene operaretur et ille hoc potuit bene operando mereri
de condigno Incarnationem, qa Dei promissio auget valorem operationis bonae
ad aequalitatem valoris quae est in praemio promisso.

Ad negando neg: et eius probatione ratio a. a priori est, qa cum promissio
sit ado

sit oio extrinseca operaõi meritoria neq sit eius circumstantia, n̄ pt augere dignitatem aut valorem operis, qd si ex dignitate e sanctitate psonæ operantis quæ e extrinseca operi idem opus accipit dignitatem meriti, id evenit qa sanctitas psonæ e circumstantia, sive quid fvaliter e per se ptinens ad dignitatem operis aut fvā moralis eiusdem operis. deinde, qd promissio n̄ poit augere valorem operis ita vt faciat illud de merito n̄ condigno ꝑ condignum ptt: qa alias sequeretur de facto hoies per contritionem mereri de condigno remissionem peccati mortalis e grām sanctificantem, qa peccatorum remissio e per sequens grā sanctificans promissa e ctritioni, vt ptt ex multis Scripturæ locis, e supponimus ex tractaõe de Poenitentia. sequela a. e falsa, vt ostat ex supradictis, pluribus idem probat Vasquez in 1mam 2dā disp. 114 cap. 5 e 6.

Dices: pt Rex sola sua voluntate e ctitutione augere valorem Regni, vt tribuere valorem monetæ quæ ante a illum n̄ habebat, siquidē e aliquando contingit vt Rex monetæ ex aliqua vilissima mā vt ex corio factæ valorem pro parte pecuniæ tribuat &, similiter Deus sua promissione e constitutione pt tribuere operi puræ creaturæ valorem condignum sive æqualem valori Incarnaõis.

R. negando Ans, quando c. Rex iubet nummum excudi in mā vili illumq imperat recipi pro legitima pecunia, verè n̄ auget valorem huiusmodi monetæ, sed tm eam statuit in signum obligaõis e quasi loco chirographi quo ipse postea pro huiusmodi pecunia teneatur reddere monetam legitimam, id e, confectam ex coui e legitima mā, quare sicuti conficiens e tradens alteri chirographum obligatorium, verè n̄ auget valorem chartæ ex qua confectum e chirographum, similiter neq in pdicto casu Rex auget proprie valorem mā e vilis ex qua nummus confectus e.

Dico 2do. neq Patres veteris Testamenti, neq B. Virgo, aut vlla pura creatura potuit de congruo mereri Incarnaõem. propositio satis ostat ex 3tia scliõe, dubitaõis pcedentis e eius probaõibus. his absolutis tractandum ect. an Bma Virgo e Patres veteris Testamenti meruerint circumstantias Incarnaõis, sed hanc controversiam meliq e commodiq definiemus ex ys quæ dicentur in disputaõe de Christi meritis.

Disputaõ III.